

Founga hono ngāue'aki 'a e Me'asivi Vave ki he Vailasí

'E ala lava ke kehekehe 'a e ngaahi fakahinohino ki he sivi 'o makatu'unga 'i hono fa'ahinga kalasí (brand). Ko e lahi taha 'o e ngaahi me'asivi vave ki he vailasí 'oku nau muimui ki he ngaahi fakahinohino 'oku hā atu 'i laló, ka 'oku 'ikai kau kotoa ki ai. Kātaki 'o muimui ki he ngaahi fakahinohino 'a e kautaha na'a nau fa'u 'a e me'asivi.

Tānaki 'o ha me'a ke fakahoko hono sivi'i

1 To'o ha me'a ke milihí 'aki 'a e loto'i ihú (nasal swab) mei hono tuku'angá.

2 Fakahū 'a e me'a milihí ki he loto'i ihu 'e taha 'o a'u ki he senitimita 'e 2-3 mei he mu'a ihú.

3 Vilohi māmālie 'a e me'a milihí 'i he loto'i ihú 'o tu'o 5. Ngāue'aki pē 'a e me'a milihí ihu tatau, to e fakahoko 'a e me'a tatau ki he loto'i ihu 'e tahá.

4 Vakai ki he ngaahi fakahinohino 'i he puha 'oku fa'o ai ke fakapapau'i 'a e taimi totonu ke siofi ai 'a e ola 'o ho sivi. 'E lava ke kehekehe 'eni 'o makatu'unga 'i he fa'ahinga 'o e me'asivi.

Sivi'i 'o e me'a kuo milihí

5 Fohi'i 'o to'o 'a e tāpuni foila aluminiume mei he kongá ki 'olunga 'o e ki'i fo'i hina tuku'angá (extraction vial), 'a ia 'oku tauhi malu ai 'a e me'a milihí.

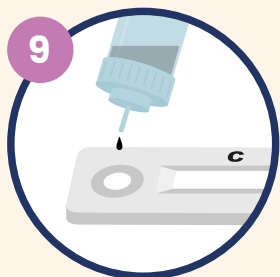
6 Fakahū 'a e me'a milihí ihú ki loto 'i he fo'i hina tuku'angá. Vilohi takatakai mālohi 'a e me'a milihí ihú 'o 'oua 'e to e si'i hifo 'i he tu'o 5.

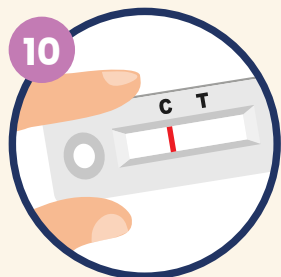
7 To'o ki tu'a 'a e me'a milihí ihú 'aki hano vilohi mo lomi'i ki he holisi 'o e loto'i hina tuku'angá, ke fakamaha 'a e huhu'á mei he me'a milihí ihú.

8 Tāpuni'i 'a e hina tuku'angá 'aki 'a e 'umosi kuo 'oatú pea lomi'i ke ne mātu'aki tāpuni malu 'a e hina tuku'angá. Hu'i lelei ia 'aki hano lulu'i 'a e kongá ki lalo 'o e hina tuku'angá.

9 Fulihi ke hanga ki lalo 'a e ngutu 'o e hina tuku'angá pea pukepuke ke fakahangatonu hifo 'a e huhu'á 'i 'olunga 'i he me'asivi (sample well). Kí'i kuku'i ma'ama'a 'a e hina tuku'angá. Faka'atā ha tulutā 'e 3-5 ke tō lelei ki he me'asivi.

10 Kātaki 'o vakai ki he ngaahi fakahinohino 'i he me'a ngāue'aki pea muimui ki he taimi kuo fakapapau'i ke vakai'i ai 'a e ola 'o ho sivi. Li'aki kātōa 'a e naunau huhu'á ki ho'o tuku'anga vevé

Siofi 'a e ola 'o ho'o sivi

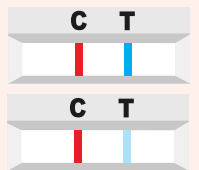
Hao mei he vailasí

Ko e fo'i laine 'e taha 'oku tu'u 'i he tafa'aki 'o e mata'itohi C mo e taha 'i he tafa'aki 'o e mata'itohi T (tatau aipē pe 'oku 'asi ma'ama'a 'a e ngaahi lainé) 'oku hā mai ai ko e ola 'o e sivi 'oku hao mei he vailasí (negative).

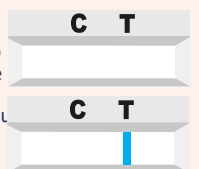
Ma'u 'a e vailasí

Ko e fo'i laine 'e ua, taha 'oku tu'u 'i he tafa'aki 'o e mata'itohi C mo e taha 'i he tafa'aki 'o e mata'itohi T (tatau aipē pe 'oku 'asi ma'ama'a 'a e ngaahi lainé) 'oku hā mai ai ko e ola 'o e sivi 'oku ma'u 'a e vailasí (positive).

Ola 'oku 'ikai tonu (Invalid Result)

Ko e 'ikai ha laine 'oku tu'u 'i he tafa'aki 'o e mata'itohi C 'oku fakahā mai ai 'oku 'ikai tonu 'a e ola 'o e sivi. 'I hono ma'u 'o ha ola 'oku 'ikai totonu, 'oku tonu leva ke ke to e fakahoko hao sivi. Muimui ki he ngaahi fakahinohino 'a e kautaha na'a nau fa'u 'a me'asivi ke 'ilo 'a e löloa 'o e taimi ke tatali ai.

Lipooti 'o e ngaahi ola 'o ho sivi

'Oku fiema'u ke ke lipooti ho'o olá. 'Oku lava ke 'ai eni 'i he 'Eku Lekooti Kovití (My Covid Record).

Hū ki he mycovidrecord.health.nz pe telefoni ki he 0800 222 478 pea lomi'i e founga ke fili mei ai hono 3.

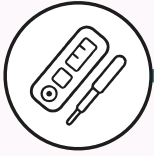
Kapau 'oku ke kau ki he Founga ki he Feohi Vāofi kuo Faka'ataa (Close Contact Exemption Scheme), kuo pau ke ke fakahā atu 'a e ola 'o ho sivi ki ho'o ngāue'angá.

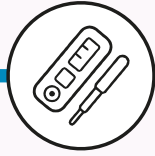
COVID-19 – Fakahinohino ki he sivi

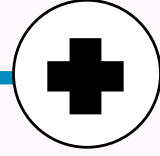
Tokotaha 'oku 'i ai hano faka'ilonga ki he vailasi - 'oku 'uhinga ia 'oku 'i ai hao faka'ilonga 'e taha pe lahi ange ki he COVID-19. 'Alu ki he [Covid19.govt.nz](https://www.covid19.govt.nz) ke ma'u ha fakamatala lahi ange

Fakahoko hao sivi RAT 'i he taimi pe kuó ke ma'u ai ha faka'ilonga ki he vailasi. Kapau te ke ma'u ha ola 'oku ke ma'u 'a e vailasi, ko ho'o lekooti pe ho olá, te ke ma'u atu leva ha fakamatala lahi ange

To e fakahoko hao sivi 'i ha 'osi ha houa 'e 48 mei ai kapau na'a ke sivi'i pea 'ikai te ke ma'u 'a e vailasi ka 'oku kei 'i ai pe hao ngaahi faka'ilonga ki he vailasi. Kapau 'e toe hā mai pe mei ho sivi'oku 'ikai ai pe ke ke ma'u 'a e vailasi, 'oku totonu ke ke fetu'utaki ki ha tokotaha ngāue palofesinale ki he mo'ui lelei ke ma'u atu ha tokoni.

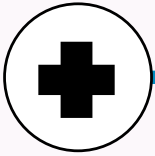

FAKATOKANGA'I ANGE

Kapau 'oku 'i ai ha taha 'oku mou nofo fakataha 'i 'api pea 'oku ne ma'u 'a e COVID-19, vakai ki he palani ki hono fakahoko 'o hono sivi 'o e kau nofo fakataha 'i 'api (fakatātā 'i laló).

Tokotaha feohi vā ofi 'i 'api - 'Oku 'uhinga ia ki ho'o nofo 'i he fale tatau pe mo ha tokotaha 'oku ne ma'u 'a e COVID-19 ka 'oku 'ikai te ke ma'u 'e koe ha ngaahi faka'ilonga ki he vailasi

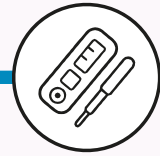
Kuo 'i ai ha tokotaha 'i homou 'api 'oku sivi pea 'oku ne ma'u 'a e COVID-19

Fakahoko ha sivi RAT 'i he 'aho 'e **3 mei** he 'aho na'e ma'u mei he ola 'o e sivi 'o e tokotaha ko iá 'oku ne ma'u 'a e vailasi

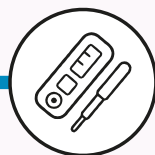
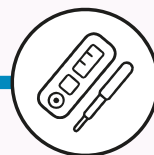
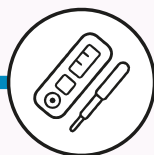
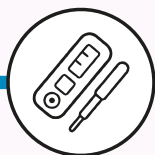
Kapau 'oku 'i ai hao ngaahi faka'ilonga pea 'oku totonu leva ke ke muimui'i e ngaahi faka'ilonga 'o e tokotaha 'oku ne ma'u 'a e vailasi (fakatātā 'i olungá)

Kapau 'oku 'ikai ke 'i ai hao ngaahi faka'ilonga ki he vailasi, 'oku totonu pe ke to e fakahoko hao sivi 'i he hili ha 'aho 'e **7 mei** hono ma'u 'e he tokotaha ko iá 'a e vailasi.

Tokotaha ngāue 'oku mātu'aki fiema'u 'i he CCES - 'oku 'uhinga ia ki ha tokotaha ngāue 'oku fu'u fiema'u pea 'oku 'atā atu ki he CCES. 'Alu ki he [business.govt.nz](https://www.business.govt.nz) ke ma'u ha fakamatala lahi ange

Fakahoko hao sivi'i 'i he 'aho takitaha 'oku ke ngāue ai ke vakai'i 'oku 'ikai te ke ma'u 'a e vailasi. 'Oku 'ikai fiema'u ia ke fakahoko hao sivi i he ngaahi 'aho 'oku 'ikai te ke ngāue ai, ka 'oku kei fiema'u pe ke ke muimui ki he fakahinohino 'a e CCES ma'a e kau ngāue 'oku fu'u fiema'u